

Patient Safety

تعریف ایمنی بیمار:

- پیشگیری یا کاهش احتمال بروز آسیب‌ها و صدمات در طول فرایند مراقبت پزشکی

اهداف ایمنی بیمار:

- شناسایی صحیح بیمار
- بهبود ارتباطات موثر
- بهبود ایمنی داروهای پرخطر و مشابه
- اطمینان از محل صحیح، روش صحیح و بیمار صحیح در جراحی ایمن بیمار
- کاهش ریسک عفونت
- کاهش ریسک سقوط بیمار

۴ جزء کلیدی ارتقاء فرهنگ ایمنی بیمار:

فرهنگ فضای باز و آزاد: صحبت راحت با همکاران و مدیران در مورد ایمنی بیمار و وقایع ناخواسته بدون نگرانی از پیامد آن

فرهنگ انصاف: برخورد عادلانه و منصفانه با کارکنان، بیماران و همراهان در زمان رخداد ناخواسته

فرهنگ گزارش کردن: اعتماد کارکنان به سیستم گزارش دهی وقایع ناخواسته بدون ترس از سرزنش و تنبیه

فرهنگ یادگیری: درس گرفتن از وقایع ناخواسته جهت جلوگیری از وقایع مشابه در آینده

۹ راه حل ایمنی بیمار:

- شناسایی صحیح بیمار
- برقراری ارتباطات موثر کارکنان سلامت در زمان تحویل بیمار
- 7 Rights دارو دهی
- انجام پروسیجر صحیح در محل صحیح بدن بیمار
- تضمین صحت دارویی در مراحل انتقالی ارائه خدمات
- کنترل محلول های الکترولیتی با غلظت بالا
- اجتناب از اتصالات نادرست کاتترها و لوله ها
- استفاده ی یکباره از وسایل تزریقات
- بهبود بهداشت دست جهت جلوگیری از عفونت ها

فعالیت های واحد ایمنی بیمار:

- آموزش پرسنل در حیطه ایمنی بیمار
- دریافت ثبت و بررسی خطاها و محاسبه شاخص ها
- برگزاری جلسات RCA
- برگزاری کمیته های مورتالیتی و موربیدیتی
- برگزاری واک راندهای مدیریتی ایمنی
- بررسی پرونده های بستری مجدد
- بررسی ریسک خطاها با رویکرد پیشگیرانه
- اجرای برنامه عملیاتی در راستای ارتقاء ایمنی بیمار

دستورالعمل های ایمنی بیمار:

- دستورالعمل شناسایی صحیح بیمار
- دستورالعمل راهنمای برقراری ارتباط صحیح کارکنان در حین تحویل
- دستورالعمل جراحی ایمن
- دستورالعمل اخذ رضایت آگاهانه و پروسیجرهای تهاجمی
- دستورالعمل تضمین صحت دارویی
- دستورالعمل داروهای با هشدار بالا وزارتخانه
- دستورالعمل داروهای با اسامی و اشکال مشابه
- دستورالعمل پیشگیری از سقوط بیمار
- دستورالعمل پیشگیری از زخم فشاری
- دستورالعمل داروهای با هشدار بالا

کدهای ۲۹ گانه (Never Event):

- کد ۱. انجام عمل جراحی به صورت اشتباه روی عضو سالم
- کد ۲. انجام عمل جراحی به صورت اشتباه روی بیمار دیگر
- کد ۳. انجام عمل جراحی با روش اشتباه بر روی بیمار
- کد ۴. جا گذاشتن هر گونه device اعم از گاز و قیچی و پنس... در بدن بیمار
- کد ۵. مرگ در حین عمل جراحی یا بلافاصله بعد از عمل در بیمار دارای وضعیت سلامت طبیعی
- کد ۶. تلقیح مصنوعی با دهنده (DONOR) اشتباه درزوجین نابارور
- کد ۷. مرگ یا ناتوانی جدی بیمار به دنبال هر گونه استفاده از دارو و تجهیزات آلوده میکروبی
- کد ۸. مرگ یا ناتوانی جدی بیمار به دنبال استفاده از دستگاه های آلوده
- کد ۹. مرگ یا ناتوانی جدی بیمار به دنبال هر گونه آمبولی عروقی
- کد ۱۰. ترخیص و تحویل نوزاد به شخص و یا اشخاص غیر از ولی قانونی
- کد ۱۱. فرار یا مقفودی که بیش از ۴ ساعت، در بیماران بستری نیازمند مراقبت (دمانس، اختلالات سایکولوژیک و خودکشی...)
- کد ۱۲. خودکشی یا اقدام به خودکشی در مرکز درمانی
- کد ۱۳. مرگ یا ناتوانی جدی بیمار به دنبال هر گونه اشتباه در تزریق نوع دارو، دوزدارو، زمان تزریق دارو و ...
- کد ۱۴. مرگ یا ناتوانی جدی مرتبط با واکنش همولیتیک به علت تزریق گروه خون اشتباه در فرآورده های خونی
- کد ۱۵. کلیه موارد مرگ یا عارضه مادر بر اثر زایمان طبیعی و سزارین
- کد ۱۶. مرگ یا ناتوانی جدی به دنبال هیپوگلیسمی در مرکز درمانی
- کد ۱۷. زخم بستر درجه ۳ یا ۴ بعد از پذیرش بیمار
- کد ۱۸. کرنیکتروس نوزاد ناشی از تعلل در درمان
- کد ۱۹. مرگ یا ناتوانی جدی بیمار به علت هر گونه دستکاری غیر اصولی ستون فقرات (مثال: به دنبال فیزیوتراپی و ...)
- کد ۲۰. مرگ یا ناتوانی جدی در اعضای تیم احیاء متعاقب هر گونه شوک الکتریکی به دنبال احیای بیمار که می تواند ناشی از اشکالات فنی تجهیزات باشد.
- کد ۲۱. حوادث مرتبط با استفاده اشتباه گازهای مختلف به بیمار (اکسیژن یا گازهای دیگر)
- کد ۲۲. سوختگی های به دنبال اقدامات درمانی مانند الکتروود های اطاق عمل (مانند: سوختگی های بدن به دنبال جراحی قلب)
- کد ۲۳. موارد مرتبط با محافظ و نگهدارنده های اطراف تخت (مثال: گیر کردن اندام بیمار در محافظ، خرابی محافظ و ...)
- کد ۲۴. سقوط بیمار (مثال: سقوط در حین جابجایی بیمار در حین انتقال به بخش تصویر برداری، سقوط از پله و ...) تنها در مواردی که منجر به فوت بیمار یا عارضه منجر به مداخله درمانی و طولانی شدن زمان بستری گردد
- کد ۲۵. موارد مرتبط با عدم رعایت و عدول از چارچوب اخلاق پزشکی
- کد ۲۶. هرگونه آسیب فیزیکی (ضرب و شتم و ...) وارده به بیمار
- کد ۲۷. ربودن بیمار
- کد ۲۸. اصرار به تزریق داروی خاص خطر آفرین یا قطع تعمیدی اقدامات درمانی توسط کادر درمان

- کد ۲۹. کلیه موارد مرگ یا عارضه نوزاد بر اثر زایمان طبیعی و سزارین

شاخص های ایمنی بیمار:

- ۱. شاخص سقوط بیمار
- ۲. شاخص زخم بستر
- ۳. شاخص عوارض بیهوشی
- ۴. شاخص عوارض جراحی
- ۵. شاخص سوختگی با کوتر
- ۶. عوارض انتقال خون
- ۷. ترومبوز وریدی پس از جراحی
- ۸. میزان ترومای تولد - ترومای نوزادی
- ۹. میزان ترومای تولد - ترومای مادری
- ۱۰. میزان رعایت بهداشت دست ها
- ۱۱. میزان عفونت بیمارستانی
- ۱۲. درصد خطاهای پزشکی منجر به مرگ یا آسیب

چشم انداز ایمنی بیمار : رسیدن به سطح یک بیمارستان دوستدار ایمنی

EFIC
EUROPEAN PAIN FEDERATION

Today is World Patient Safety Day: Why It Counts

17 September 2025 is #WorldPatientSafetyDay, which raises global awareness about the importance of patient safety and the need to prevent harm in healthcare.